

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
TUTANAK DERGİSİ
102'nci Birleşim

10 Haziran 2009 Çarşamba

2.- Gelir Vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/692) (S. Sayısı: 385) (Devam) Komisyon ve Hükümet yerinde.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

...

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Trabzon Milletvekili Akif Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurunuz Sayın Hamzaçebi.

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarının ikinci bölümü üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere söz aldım. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu tasarıda Darüşşafaka Cemiyetine yapılan bağışların bağış yapan mükellefler tarafından gelir veya kurumlar vergisi matrahlarından indirilmesi yönünde verdiğimiz önergeler kabul edilmedi.

Darüşşafaka Cemiyeti, sizlerin bildiği gibi, yoksul çocukların, kimsesiz çocukların, yetim çocukların eğitimini üstlenmiş ve bugüne kadar da bu görevini başarıyla yürütmüş olan bir kurumdur. Darüşşafaka'dan yetişmiş olan öğrenciler, gerek kamu sektöründe gerek özel sektörde toplumun lider kadroları arasında yerlerini almışlardır. Son derece nitelikli eğitim veren, eğitim yapan bir kurumdur.

Padişah iradesiyle kurulmuştur. Bugün kendi mevzuatına göre, Başbakanın himayesindedir. Hukuken Sayın Başbakanın himayesinde olan bir kurumdur.

Burada iki maddede düzenleme yapıldı. Tasarının iki maddesinde yapılan düzenlemeyle, Başbakanlığın satın alacağı araçlar -uçak, otomobil, arazi taşıtı, cip, yat, kotra, her neyse- bunların hepsi- için KDV ve ÖTV istisnası getirildi. Evet, Başbakanlık, Hükümetimiz kendi bütçesini himaye altına aldı ama yetim çocukları da sokağa bıraktı. Bunun anlamı budur.

Değerli arkadaşlar, bu çok ayıp olmuştur. Bu düzenleme Türkiye'nin vergi sisteminde bir leke olarak kalacaktır.

Şimdi, tasarıda ilginç şeyler oluyor. Biraz önce 20'nci madde çıkarıldı. Dün 13'üncü madde çıkarıldı.

Neyi getiriyordu o 13'üncü ve 20'nci maddeler? Taşımacılık sektöründe taşımacılarımızın yani uluslararası taşımacılık yapan şirketlerin rekabet avantajı sağlaması veya diğer ülkelerle olan rekabet eşitsizliğini gidermesi idi. Amaç buydu. Bu düzenlemeyi de 01/06/2006 tarihinde 5493 sayılı Kanun'la bu Mecliste yaptık. Oy birliği ile yaptık o düzenlemeyi.

Bu tasarıdaki düzenleme neyi getiriyordu? O yasanın uygulanmasında ortaya çıkan sorunları, tereddütleri gidermeye yönelik bir düzenleme. Yeni bir şey değil.

Şimdi, bir el bir önerge veriyor, geliyor buraya, veriliyor, iki madde tasarıdan çıkıyor. Hükûmet getirmiş, Komisyonda bunu tartışmışız, buraya koymuşuz. Hiç kimse hiçbir açıklama yapmıyor taşımacıların bu düzenlemesi neden çıkarıldı diye. Daha başka birçok düzenleme de çıktı burada. Zaman izin vermediği için bunlara girme imkânı bulamıyorum.

Değerli milletvekilleri, teşvik üzerinde durmak istiyorum. Muhtemelen bu bölümde verilecek olan bazı önergelerle teşvikle ilgili bazı düzenlemeler mevzuatımıza girmiş olacaktır. Hükûmetimiz 2004 yılında bir teşvik çıkardı, daha doğrusu o zamanki AKP Hükûmeti çıkardı, bugünkü Hükûmet değil: 5084 sayılı Teşvik Kanunu. 2004'ten 2009'a geldik, 2010'a doğru gidiyoruz. AKP 2002 sonunda hükûmet oldu. 2002'den 2009'a yedi yıl geçti. Şöyle "Teşvikte nereye geldik, ne kadar yol aldık?" diye bir bakarsak geçmişe, bir arpa boyu bile yol alamadığımızı görüyoruz. Yedi yılı bu Hükûmet, AKP teşvikte harcamıştır, Türkiye yedi yıl kaybetmiştir.

Ne yaptı Hükûmet? 5084 sayılı Kanun'u getirdi o zaman, 36 ili teşvik kapsamına aldı. Tepkiler oldu, 49 ili kapsamına aldı. Neydi 49 ili kapsamına alan bu Teşvik Yasası'nın özelliği? 49 ilde bölgesel teşvik uyguluyor. Yani bölgesel teşvikin amacı, Türkiye'nin geri kalmış veya yeterince gelişmemiş bölgelerini teşvik etmektir. 49 ili aynı pakete koyuyorsunuz, aynı rejimi uyguluyorsunuz, hangi yatırımlar olursa olsun. Yani herhangi bir ile zaten gidip açılacak olan bir süpermarketi bu 5084 sayılı Teşvik Yasası teşvik etti, ondan gelir vergisi almadı, sigorta primi almadı; arazi desteği verdi, birçok destek verdi.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Elektrik parası...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Bunları daha çoğaltabiliriz.

Türkiye yedi yılı kaybetti. Yedi yıllık iyi kötü bir tecrübeden sonra açıklanan teşvik paketinin, bu yaşanan olumsuzluklardan ders alındığını gösteren ve Türkiye'nin geleceğe yönelik politikalarını, stratejilerini içeren, ufuk açıcı bir paket olması gerekirdi. Maalesef bunu göremiyorum. Evet, "sektörel teşvik anlayışı" kavramına ulaşılmış olmasını bir adım görüyorum, bu önemlidir ama bölgesel teşvik de var burada. Bölgesel teşvik olmayacak mı? Olacak tabii. Türkiye, hem bölgesel teşviki hem sektörel teşviki beraber yürütmek zorundadır. Ama "bölgesel teşvik" deyip "Türkiye'nin seksen bir iline teşvik veriyorum." dediğiniz anda, yine 2004'e, geriye gidiyorsunuz. "Türkiye'nin seksen bir ilinde yatırımları teşvik ediyorum." anlayışı tam bir popülizmdir, tam bir kamu kaynaklarını israf etmektir.

En önemli unsur nedir bu pakette? İndirimli kurumlar vergisi oranı. Türkiye'nin... Evet, bu fena bir düzenleme değil ama yeterli değil. Uygulanan rejimde ne vardı? Enerji desteği vardı. Türkiye'de enerji pahalıdır, enerji pahalıdır. Enerji desteği neyi veriyordu? Belirli işletmelerin, sanayi işletmelerinin enerji giderlerinin yüzde 20 ila 40'ı arasındaki kısmını -istihdam ettiği işçi sayısına, daha doğrusu ilave işçi sayısına göre o yüzde 20'lik oran 40'a kadar çıkabiliyordu, onu- veriyordu. Bu pakette var mı enerji desteği? Yok. Türkiye'de istihdam pahalı mı? Pahalı. İstihdam üzerindeki vergi yükü imalat sanayisinde yüzde 42,7'ydi, 2008'de Hükûmet 5 puan indirim yaptı sigorta primlerinde, bir miktar aşağıya indik ama hâlâ 30 ülkenin üye olduğu OECD'de ilk 5'teyiz, daha 6'ya falan inemedik. Yapılması gereken, istihdam üzerindeki vergi yükünü, bütün sektörler, bütün ekonomi, bütün Türkiye için indirmektir. En önemli teşvik budur. Bu yok, bunu atacak adım Hükûmette yok. 5 puan indirim, evet, yaptı ama devamı adımı atabilecek durumda değil,

bütçe izin vermiyor. Bütçe niye izin vermiyor? Bütçe delik deşik çünkü. Bütçe, kayıt dışı ekonomiyi kayda alamadığı için, ilave gelir yaratamadığı için fedakârlık edecek gelir kalemi gözüküyor orada. Problem burada, sıkışmış kalmışız. “Kayıt dışısını önleyeceğiz.” diyor Hükümet, hiçbir adımı yok bu konuda.

Ne var bu pakette başka eksik olan? Bakın, Türkiye dört bölgeye ayrılmış durumda. Dördüncü bölgeye otuz tane ili koyuyorsunuz. Otuz tane ili koyup da dördüncü bölgede “Buraya bu yatırımlar gitsin.” diyebilir misiniz? Bölgesel teşvik anlayışında seksen bir il teşvik kapsamında olmaz. Teşvikin amacı, bölgesel teşvikin amacı coğrafi şartların yarattığı olumsuzlukları ortadan kaldırmak. Geri kalmış illerimizde ulaşım zordur, bu illerde üretilen ürünler pazara uzaktır; pazar batıdadır, pazar yurt dışındadır; nakliye maliyeti vardır, nitelikli eleman istihdamında zorluk vardır, sosyal olumsuzluklar vardır; sosyal altyapı gelişmemiştir, fiziksel altyapı iyi değildir. Bu eşitsizliği gidereceksiniz, bir de bunun üzerine bir artı vereceksiniz ki oraya gitsin. Şimdi, tekstil işletmelerine “gidin” diyorsunuz. Örnek veriyorum. Birinci ve ikinci bölgedeki tekstil işletmeleri, üçüncü ve dördüncü bölgeye giderse taşınma masraflarını da Hükümet verecek, ilave birtakım desteklerden yararlanacak. Peki, bu işletme oraya giderse İstanbul’daki işçileri işten çıkaracak, çıkarmak zorunda. Buna bir çözüm düşündü mü paket? Hayır. Peki, bu kriz ortamında İstanbul’daki işçileri işten çıkarırken kıdem tazminatlarını ödeyecek olan işletmenin bu kıdem tazminatı yükünü karşılayabileceği, üstlenebileceği düşünülüyor mü? Taşınma masrafları içine girmesi mümkün değil, uçuk bir paket. Devam edeceğim. Şimdi, o paketin ekinde listeler var, hangi bölgelerde hangi yatırımlar teşvik edilecek... Hükümet muhtemelen bu açıklamayı yapacaktır: “Efendim, seksen bir ile veriyoruz ama her yatırıma değil.” Evet, her yatırıma vermiyor ama bakıyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, sözlerinizi tamamlayınız.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

İki sektöre dikkat ettim büyük proje yatırımları içerisinde yer alan ki on iki tane büyük proje yatırımı vardı. Birisi, kimyevi madde ve ürünleri imalatı. 1 milyar TL üzerinde olursa bu yatırımın tutarı -yani eski parayla 1 katrilyon lira- bu yatırım Türkiye'nin her bölgesinde yapılabilir ama 1 milyar TL'nin altında olursa ve dördüncü bölgede yapılırsa, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde, Karadeniz Bölgesi'nde yapılırsa teşvik alamayacak yatırımcı. Böyle bir şey olabilir mi? Bırakalım her tür yatırım gitsin, istihdam yaratan her tür yatırım Türkiye'nin gelişmemiş bölgelerine gitsin.

Motorlu kara taşıtı ve yan sanayi. Buna da bakıyorum. Burada 250 milyon TL üzerinde olursa her bölgede teşvik var, 250 milyon TL'nin altında olursa, 200 milyon TL'lik yatırım olursa bir, iki, üçüncü bölgede yapılabilir, dördüncü bölgede yapılırsa teşvik yok. Biraz önceki sektörde de bir, iki, üçte yapılırsa teşvik alıyor 1 milyar TL'nin altında olursa, dörtte yapılırsa teşvik alamıyor. Şimdi, bunun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen bağlayınız.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Çok özür diliyorum, toparlıyorum Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, bu teşvik paketinin daha üzerinde çalışılmaya ihtiyacı var. Son derece eksik bir pakettir, Türkiye'nin gerçeklerini ve yedi yıllık şu son yasadaki birikimini değerlendirebilmiş bir paket değildir. Son derece amatörce bir kanundur.

Örnek veriyorum: Karadeniz Bölgesi'nde Trabzon'da bir teknoparkımız vardır. Bilişim, yazılım yatırımları burada vardır teknoparklarla ilgili yasaların teşvik ettiği ama bu yasanın birkaç yıl sonra uygulamasının sona ereceği bir düzenlemedir. Bırakalım KTÜ Teknoparkını, izin verelim, burada bu yatırımlara izin verelim, dünyanın sayılı merkezlerinden biri yapalım. Türkiye'nin diğer teknoparklarını da yapalım. E pakete bakıyorum, bunu maalesef göremiyorum.

Teşvikle ilgili konuşulacak daha çok şey var ancak zaman izin vermiyor. Sözlerimi burada bitiriyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Hamzaçebi.